

Jaciment paleontològic de Can Poncic

Sant Quirze del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: A l'oest de la masia de Can Poncic
Emplaçament: Zona boscosa a l'oest de la masia de Can Poncic, passat el torrent de la Betzuca.

Coordenades:

Latitud: 41.534772039888
Longitud: 2.0636693680854
UTM Est (X): 421893
UTM Nord (Y): 4598548

Classificació

Número de fitxa: 08238 - 7
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Jaciment paleontològic
Estil / època: Cenozoic
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: El jaciment està inclòs al catàleg de béns a protegir de Sant Quirze del Vallès, catalogat com a P-AAI (Àrea Arqueològica d'interès de Can Ponsich) i BCIL (referència J-05) (publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya DOGC n. 9192 amb data 27/06/2024).
Data aprovació: dj., 27/06/2024 - 12:00
Número inventari: Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya:
Generalitat i altres inventaris: IPAC-13142
Accés: Difícil
Ús actual: Científic
Titularitat: Privada

Titular: Ref. Cad.: 2387508DF2928N

Fitxes associades:

Jaciment paleontològic de Can Pallars i Llobateres

Autoria de la fitxa Laura Pinto Font. INSITU SL.

Data de registre de la fitxa: dc., 25/12/2024 - 10:59

Descripció

Jaciment paleontològic situat en una àrea de bosc a l'oest de la Masia de Can Poncic, on des dels anys 40 s'han localitzat nombroses i variades restes de rosegadors i macrovertebrats.

No es tracta d'una localitat paleontològica en sentit estricte, sinó que el jaciment consisteix en una àrea fossilífera força extensa d'afloraments miocens. Segons les últimes prospeccions realitzades (Alba i Almécija 2017) aquesta zona estaria limitada pel torrent de la Betzuca a l'est i al nord, pel camí del Mig al sud i pel transecte de les torres d'alta tensió a l'oest. El jaciment està situat força a prop de l'àrea fossilífera de Can Pallars i Llobateres.

Dins el jaciment clàssic (la zona excavada fins als anys 70) es distingeixen dues localitats: Can Poncic I i Can Poncic II. Avui en dia, però, la seva situació exacta és desconeguda.

Observacions:

El nom del jaciment apareix amb diferents formes en la bibliografia, catàlegs, inventaris i memòries d'intervenció, utilitzades sovint indistintament: "Can Poncic", "Can Ponsic" i "Can Ponsich".

En el Mapa de Patrimoni Cultural s'ha optat pel topònim Can Poncic donat que és la forma utilitzada en la bibliografia més recent i també en l'Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya i el Catàleg de Béns a protegir de Sant Quirze del Vallès.

Història

Les primeres restes fossilíferes de Can Poncic van ser descobertes per Miquel Crusafont el 1946 i donades a conèixer l'any següent. A principis dels 50 el mateix Crusafont va trobar les primeres restes de primats hominoïdeus a la localitat de Can Poncic I.

El jaciment va ser excavat en diverses ocasions fins als anys '70. A la dècada dels 90 Begun (1992) va determinar que algunes de les restes d'hominoïdeus pertanyien a una nova espècie de primate, que va anomenar *Dryopithecus crusafonti* en honor a Crusafont (posteriorment l'espècie va ser reclassificada dins el gènere *hispanopithecus*). El maig del 2017 l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont va realitzar una prospecció arqueològica a la zona. En aquesta intervenció, la primera des dels anys 70, es van documentar gairebé una vintena d'afloraments que van demostrar la riquesa paleontològica del jaciment. Quatre anys més tard, el 2021, es va repetir una nova prospecció.

El sabadellenc Miquel Crusafont és una de les figures més importants de la paleontologia catalana i espanyola del segle XX. Tot i que desenvolupà investigacions en diferents indrets, va iniciar les seves prospeccions i excavacions a la conca del Vallès-Penedès, contribuint a incrementar notablement el registre paleontològic de la comarca. L'any 1969 es va inaugurar l'Institut Provincial de Paleontologia a Sabadell que avui en dia porta el seu nom.

Bibliografia

ALBA, D.M.; ALMÉCIJA, S. (2017). Informe i memòria de la intervenció paleontològica de prospecció a Can Poncic (Sant Quirze del Vallès, el Vallès Occidental). Campanya 2017. Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont.

BEGUN, D.R. (1992). *Dryopithecus crusafonti* sp. nov., a new Miocene hominoid species from Can Ponsic (Northeastern Spain). *American Journal of Physical Anthropology* 87, 291–309.

DDAA (2024) Catàleg de béns a protegir. Pla d'ordenació urbanística municipal de Sant Quirze del Vallès. Ajuntament de Sant Quirze del Vallès.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya](#)

